

Traseul profesional

al absolvenților școlilor profesionale
din Republica Moldova,
meseria Bucătar

Studiu analitic

Iunie, 2015

Daniela Postoronca
Pius Frick

1. INTRODUCERE

Parte componentă a activităților de monitorizare din cadrul proiectului CONCEPT, ne-am propus să efectuăm cercetarea dată pentru a afla ce cale au urmat absolvenții meseriei bucătar după finalizarea studiilor. Ca și în cazul absolvenților meseriei Electrician și ACGV (Alimentări cu Căldură și Gaze, Ventilare), pentru care am efectuat cercetări similare ne-am propus să aflăm ce traseu au urmat aceștia după ce au finalizat studiile.

2. GRUPUL-ȚINTĂ

Cercetarea a fost efectuată pe un eșantion de 136 de persoane din 270 care au absolvit 4 școli-partenere în iunie 2013, meseria bucătar:

- ȘP din Soroca (program de instruire cu durata studiilor de 3 ani)
- ȘP nr. 2 din Bălți (durata studiilor de 1 an și de 3 ani)
- ȘP nr. 1 din Cahul (durata studiilor de 1 an)
- ȘP din Cupcini (durata studiilor de 3 ani)

Datele au fost colectate în mai-iunie 2015, la aproximativ 2 ani de la absolvire.

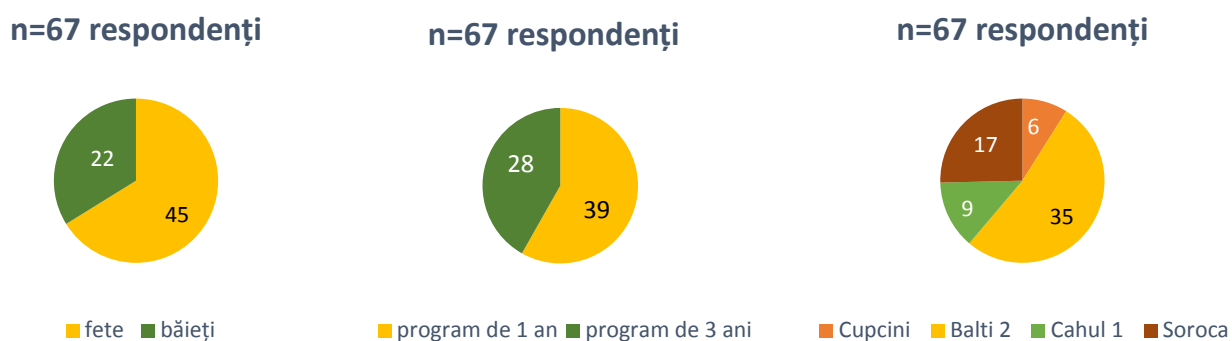
3. METODOLOGIA

Administrația școlilor ne-a furnizat listele conținând numele, adresa și numerele de telefon ale celor pe care urma să-i interviuăm. La realizarea acestui studiu am încercat să utilizăm pentru prima dată chestionarul online - un instrument de cercetare care ar fi ușurat colectarea și gruparea datelor, în realitate însă ne-am confruntat cu următoarea situație: puțini absolvenți utilizează poșta online, pe care urmau să primească chestionarul și doar 6 din cei 13 care ne-au furnizat adrese electronice au răspuns la el.

Așadar, am continuat cercetarea cu efectuarea apelurilor telefonice, conducându-ne de un chestionar scurt, însă nu a fost posibil să-i contactăm pe mulți dintre absolvenți, cu toate că i-am sunat în timpul zilei, seara și în zilele de odihnă. Aceasta este o problemă frecventă cu care ne confruntăm la realizarea studiilor de acest gen. Ne întrebăm dacă persoanele în cauză și-au schimbat între timp domiciliul, nr. de telefon, au plecat din țară sau pur și simplu n-au dorit să răspundă la telefon. Metoda alternativă de contactare a absolvenților prin intermediul rețelei de socializare "odnoklassniki" nu a dat nici ea prea multe roade. Așadar, pentru că rămăsese un număr de absolvenți despre care încă nu cunoșteam nimic, am apelat la cei cu care discutasem deja și i-am rugat să ne furnizeze informații despre colegii lor.

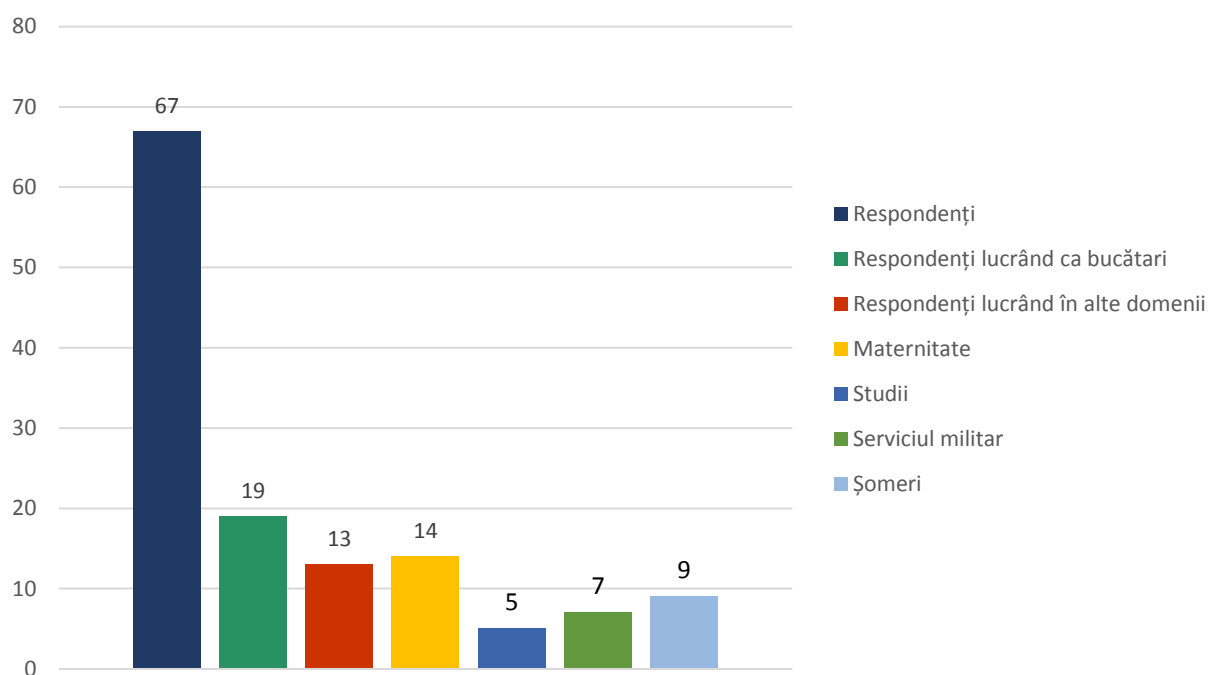
Până la urmă, am reușit să obținem informații despre 67 de absolvenți din 136.

Figure 1: Descrierea eșantionului

4. PREZENTAREA ȘI INTERPRETAREA REZULTATELOR

Figure 2: Rezultate generale

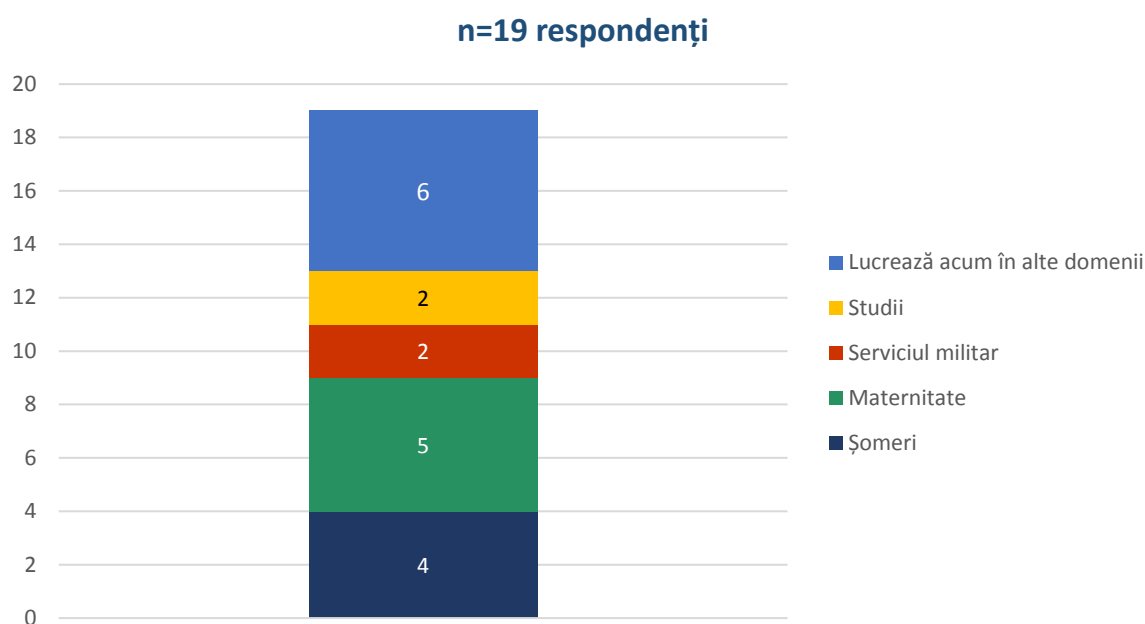

În urma efectuării cercetării, au ieșit la iveală următoarele: din 67 de respondenți, 32 aveau un loc de muncă (dintre care 19 lucrau ca bucătari și 13 în alte domenii), 14 persoane au devenit mame, 5 și-au continuat studiile, 7 îndeplineau serviciul militar, iar 9 erau șomeri.

Nici un respondent nu a devenit antreprenor.

La prima vedere, rezultatele nu sunt tocmai îmbucurătoare, așa cum doar 19 persoane din 67 de absolvenți lucrau ca bucătar. Însă dac-ar fi să luăm în considerare numărul celor care au lucrat la un moment dat conform meseriei de bucătar, obținem următorul tablou:

Figura 3: Respondenți care au lucrat ca bucătari în trecut

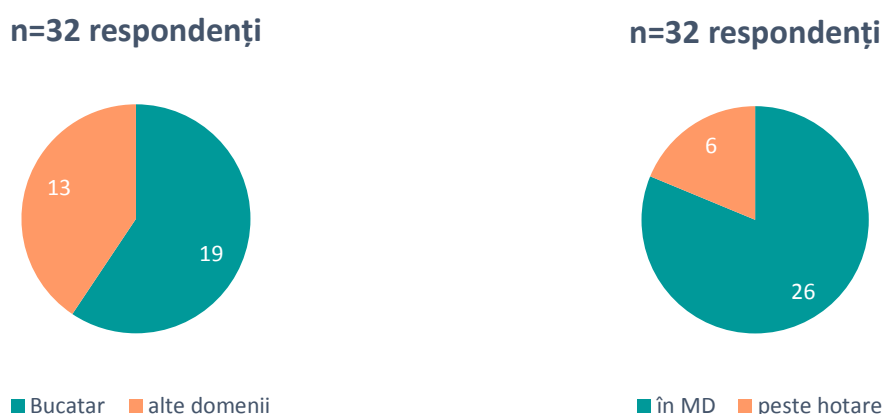

Așadar, la momentul efectuării studiului, au lucrat anterior ca bucătari 4 din cei care erau șomeri, 5 din persoanele care au devenit mame, 2 din cei care îndeplineau serviciul militar, 2 din cei care și-au continuat studiile și 6 care după un timp au renunțat la meseria lor și și-au schimbat domeniul de activitate.

Prin urmare, 19 persoane au lucrat anterior conform meseriei de bucătar, ceea ce înseamnă că în total, 38 de respondenți din 67 (56%), au lucrat ca bucătari la un moment dat după absolvire.

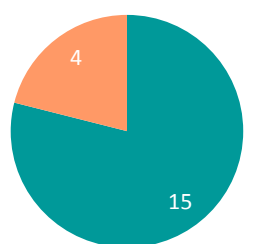
4.1. Câmpul muncii

Figura 4: Respondenți cu loc de muncă

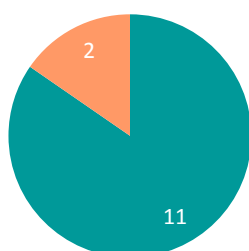
La momentul efectuării cercetării, 32 de absolvenți aveau un loc de muncă. 19 dintre ei lucrau ca bucătari, iar 13 au ales alte domenii. 26 au rămas în țară, iar 6 au decis să plece peste hotare. Tendința de a pleca la muncă peste hotare, preponderent în Rusia, des întâlnită la celelalte meserii pentru care am efectuat cercetări similare (electrician și tehnician ACGV), nu se manifestă atât de evident în cazul bucătarilor.

Totuși, după cum am menționat mai sus, 6 absolvenți au plecat peste hotare, toți în Rusia. 4 dintre ei lucrau conform specialității absolvite, pe când 2 și-au ales alte domenii.

*Figura 5: Respondenți care lucrează conform specialității***n=19 respondenți**

■ în MD ■ peste hotare

19 absolvenți lucrează ca bucătari, 15 în țară și 4 - peste hotare (toți în Rusia).

*Figura 6: Respondenți care lucrează în alte domenii***n=13 respondenți**

■ în MD ■ peste hotare

Din cei 13 absolvenți care lucrează în alte domenii, 11o făceau în țară, iar 2 - peste hotare (în Rusia).

Domeniile de lucru ale acestora erau diverse:

- vânzător-consultant (2 persoane)
- dădacă (2 persoane)
- îngrijitor de copii la tabără
- croitoreasă
- lucrător la o spălătorie auto
- cofetar
- barman
- cofetar
- instalator de geamuri
- manichiuristă
- o persoană nu ne-a oferit detalii privind locul de muncă pe care-l deține.

Câțiva dintre ei au menționat următoarele motive pentru care au ales să lucreze în alte domenii:

- salariul mic (4 respondenți)
- i s-a oferit un loc de muncă imediat după absolvire (1 respondent)
- motive de ordin personal (2 respondenți)

Anterior, 6 respondenți au lucrat ca bucătari.

Dintre motivele menționate de cei care au lucrat ca bucătari, dar apoi și-au schimbat domeniul de muncă fac parte următoarele:

- salariul mic, insuficient pentru trai (menționat de 2 persoane)
- graficul încărcat și obositor de muncă, menționat de 2 persoane
- atitudinea proastă a proprietarilor localului, menționat de 2 persoane

1 persoană din cele 3 care lucrau în alte domenii în Rusia a lucrat acasă ca bucătar, dar a renunțat la locul de muncă din cauza salariului mic, care era insuficient pentru plata chiriei și serviciilor comunale.

4.2. Studii

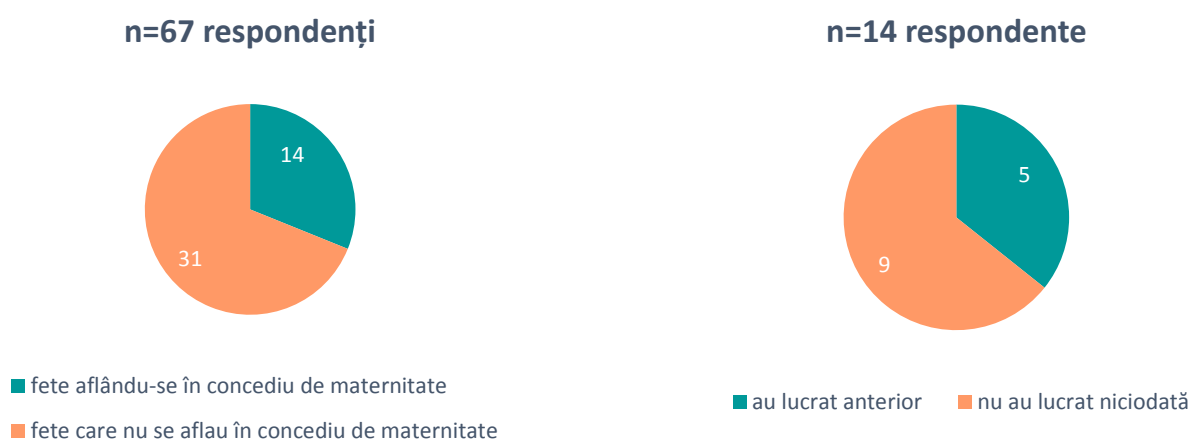
5 respondenți și-au continuat studiile, însă niciunul în domeniul absolvit. Dintre alegerile acestora au făcut parte:

- Colegiul de Industrie Ușoară din Bălți - Croitor
- Școala Profesională Nr. 3 din Bălți - Croitor
- Colegiul Agricol din Soroca
  - Electromecanică (1 persoană),
  - Electrificarea Agriculturii (1 persoană)
- Despre 1 absolvent cunoaștem doar că învață la Bălți, fără alte informații exacte.

2 respondenți care-și continuă studiile au lucrat ca bucătari câteva luni în Moldova (unul dintre ei a lucrat și în Rusia, tot ca bucătar), dar în ambele cazuri au renunțat la locurile de muncă din cauza salariului insuficient pentru trai.

4.3. Maternitate

Figure 7: Maternitate

14 absolvente din 45 (din totalul de 67 de respondenți) au devenit între timp mame. 9 dintre ele nu au lucrat nicăieri după finisarea studiilor, 5 însă au avut locuri de muncă înainte de a avea copii. Toate au avut locuri de muncă în domeniul lor și au lucrat între câteva luni și doi ani. În Republica Moldova, frecvența sarcinii la vârsta adolescenței rămâne în continuare la un nivel înalt, în special în mediul rural.¹

4.4. Serviciul militar

7 absolvenți îndeplineau serviciul militar în momentul efectuării cercetării.

3 dintre ei au lucrat anterior:

- bucătar (2 persoane)
- la o tabără de vară (1 persoană)

1 persoană lucra bucătar în locul unde îndeplinea serviciul militar.

1 persoană care era la moment în armată a învățat și meseria Cofetar.

4.5. Șomeri

Figura8: Șomeri

9 respondenți din 67 erau șomeri la momentul efectuării studiului. 7 dintre ei au avut anterior locuri de muncă:

- bucătar (4 persoane)
- instalator de geamuri
- construcții (orice gen de muncă)
- chelner-barman

Motivele pentru care au devenit șomeri sunt următoarele:

- motive familiale (2 persoane)
- salariul mic, insuficient pentru trai (3 persoane)

¹ http://ccd.ucoz.com/_ld/0/22_POLICY_PAPER.pdf

Pare bizar să-ți părăsești locul de muncă și să devii șomer pentru că salariul e mic. Totuși, această decizie ar putea fi rațională, așa cum costurile de trai în oraș (chiria, alimentația) sunt mari. Un alt motiv ar putea fi că persoana care deține un loc de muncă slab plătit are posibilități limitate să-și găsească un loc de muncă mai bun.

Un lucru pe care l-am remarcat efectuând cercetarea a fost că toți cei intervievați, fără excepție, au afirmat că le place meseria. Chiar și cei care lucrează în alte domenii la moment o fac nu pentru că nu le-ar plăcea meseria de bucătar, ci din alte motive, menționate mai sus.

Anexă**Chestionar**

- 1) Locul de trai
  - a) Raionul
  - b) Țara (dacă este plecat peste hotare)
    - Se cunoaște durata șederii?

- 2) Ocupația după absolvire:
  - a) Angajat:
    - În sectorul respectiv, corespunzător studiilor?
      - ✓ De când?
      - ✓ Cât timp a luat găsirea unui loc de muncă?
      - ✓ Cum ați găsit jobul?
      - ✓ Angajat cu normă întreagă sau cu jumătate de normă?
      - ✓ Mărimea afacerii, nr. angajaților cu normă întreagă

    - În alt sector:
      - ✓ Care?
      - ✓ De ce?

  - b) Își continuă studiile:
    - Într-un domeniu înrudit cu studiile anterioare:
      - ✓ Unde anume?
      - ✓ Ce specialitate?
      - ✓ Frecvență la zi sau redusă?
      - ✓ De ce ați decis să mergeți la univ. și nu în câmpul muncii, din moment ce deja dețineți diploma de colegiu?
      - ✓ Ce planificați să faceți după absolvire? (Domeniul)

    - În alt domeniu
      - ✓ Ce?
      - ✓ Unde anume?
      - ✓ De ce?

  - c) Șomer:
    - În căutarea unui loc de muncă în ce sector?
    - Ați deținut vreo slujbă înainte de a fi șomer? Cât timp ați lucrat? De ce ați renunțat?

  - d) Își desfășoară propria activitate antreprenorială
    - În ce domeniu? De ce?